

**ДО 90-РІЧЧЯ ВІД НАРОДЖЕННЯ АКАДЕМІКА ЛАГОДЮКА ПЕТРА ЗАХАРОВИЧА
(08.06.1924–17.02.1994)**

Професор Лагодюк П. З. був провідним вченим у галузі фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин. П. З. Лагодюк поєднував в собі досвід науковця-практика, педагога, наставника та організатора. Мудра і добра людина, вимогливий, але справедливий керівник, він щедро ділився своїм досвідом та знаннями. Петро Захарович досяг усього в житті завдяки великій працездатності, організованості, високій ерудиції та вимогливості до себе. Разом з тим він відзначався великою людяністю, доброзичливістю, чуйністю та бажанням допомогти своїм колегам. Академік Лагодюк П. З. протягом 21 року (1972–1993 рр.) очолював колектив науковців і фахівців НДІ фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин (з 2010 р. Інститут біології

тварин НААН). За час роботи на посаді директора колектив інституту досяг великих успіхів і здобув широке визнання серед наукової громадськості та виробників. Директор згуртував навколо себе колектив науковців, що своїми фундаментальними та прикладними науковими дослідженнями збагатили вітчизняну науку в галузі біохімії і фізіології сільськогосподарських тварин. Наукові праці професора Лагодюка П.З. з вивчення теорії гормональної регуляції лактації у жуйних тварин відомі науковцям в Україні та за її межами.

Народився П. З. Лагодюк 8 червня 1924 р. у м. Берестечко Горохівського району Волинської області. У 1939 р. закінчив середню школу. З квітня 1944 р. по березень 1947 р. служив в Радянській Армії. Воював у складі 1-го і 2-го Прибалтійських фронтів. З 1947 по 1952 рр. — студент Львівського ветеринарного інституту. Після закінчення інституту працював на виробництві у Чернівецькій області: ветеринарним лікарем ветвідділу, викладачем і директором Петричанської зооветшколи, завідувачем Рідківської сільськогосподарської школи, ветлікарем-епізоотологом Чернівецького облуправління сільського господарства.

У 1959 р. вступає до аспірантури при Науково-дослідному інституті землеробства і тваринництва західних районів УРСР. У 1963 р. під керівництвом професора С. З. Гжицького захищає кандидатську дисертацію на тему «Хімічний склад молока і деякі показники білкового обміну при згодовуванні сечовини і сульфату натрію». Після закінчення аспірантури його наукова діяльність тісно пов'язана з Українським НДІ фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин. Тут він працював старшим науковим співробітником лабораторії фізіології лактації (1963–1968 рр.), заступником директора з наукової роботи (1969–1972 рр.), а з 1972 по 1993 рр. — директором інституту. У 1975 р. П. З. Лагодюк захистив докторську дисертацію на тему «Дослідження процесів молокоутворення у корів». Під його безпосереднім керівництвом в інституті успішно розвивалися нові наукові напрями з гормональної регуляції молокоутворення, імунології лактації, білкового та амінокислотного живлення сільськогосподарських тварин, біотехнології відтворення, застосування маловивчених кормових засобів. Зокрема, вивчено можливість поповнення дефіциту протеїну в раціонах лактуючих корів за рахунок використання синтетичних небілкових сполук. Заслужують уваги його роботи, присвячені вивченню амінокислотного живлення свиней і птиці, з'ясуванню можливості поповнення дефіциту сірковмісних амінокислот мінеральною сіркою. Вперше експериментально встановлена можливість використання сірки мінеральних сполук для синтезу цистину організмом моногастричних тварин і птиці, розроблено практичні рекомендації з питань ефективного використання

різних форм кормового концентрату лізину і сульфату натрію в годівлі свиней і птиці. Великого значення вчений надавав з'ясуванню біологічної і продуктивної дії сполук кремнію. Ці напрямки наукових досліджень активно продовжували його учні — академік НААН, доктор біологічних наук, професор Г. В. Дроник, членкор НААН, доктор сільськогосподарських наук І. Б. Ратич, членкор НААН, доктор сільськогосподарських наук, професор Я. І. Кирилів та ін.

Петро Захарович надавав особливої уваги налагодженню зв'язків з виробництвом, наукові розробки інституту широко впроваджувалися у Львівській, Закарпатській, Волинській, Чернівецькій областях. У цей період надзвичайно плідними були зв'язки з працівниками сільськогосподарського виробництва Стрийського і Радехівського районів Львівської області. Досвід роботи інституту зі зміцнення зв'язків з виробництвом був схвалений МСГ УРСР, Південним відділенням ВАСГНІЛ. За досягнуті успіхи в 1982–1985 рр. інститут нагороджувався високими урядовими відзнаками. У 1984 р. професору П. З. Лагодюку присвоєно почесне звання Заслуженого діяча науки і техніки Української РСР. У грудні 1990 р. він був обраний дійсним членом УААН. За свою громадську й наукову діяльність П. З. Лагодюк був відзначений державними нагородами. Академіком П. З. Лагодюком проведено велику роботу з підготовки наукових кадрів. В інституті, за період його керівництва, підготовлено 11 докторів і 112 кандидатів наук. Під його безпосереднім керівництвом захищено 12 кандидатських і 4 докторських дисертацій. Він є автором 420 наукових праць, 5 книг, 15 науково-методичних і практичних рекомендацій. П. З. Лагодюк брав активну участь у громадському житті. Був головою Львівського сільськогосподарського біотехнологічного центру, депутатом Львівської обласної ради народних депутатів, заступником голови правління Львівської обласної організації товариства «Знання», членом сільськогосподарської секції з державних премій Комітету з науки і техніки при Раді Міністрів УРСР, членом Центральної ради Українського біохімічного товариства, членом Львівської регіональної Ради фізіологічного товариства України і Всесоюзного біохімічного та фізіологічного товариств. Петро Захарович багато робив для збереження і розвитку української мови, патріотичного виховання молоді, був ініціатором зустрічей співробітників інституту з відомими письменниками, поетами, акторами, співаками. Помер П. З. Лагодюк 17 лютого 1994 р., похований у м. Львові на Личаківському меморіальному цвинтарі.